

REFERAT Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget d. 03-12-2024

Mødedato Tirsdag d. 03. december 2024 kl. 17:00

Mødested Mødelokale 13

Indholdsfortegnelse

BNK Ny ordning vedr. pensionistkort.....	3
BNK Godkendelse af Motas takster 2025.....	6
BNK Budget 2025, gebyr vedr. det brugerfinansierede område, Affald og Genbrug, erhverv.....	8
BNK Godkendelse af aktivitetsplan for 2025.....	9
BNK Årlig evaluering af klimaplanen.....	11
BNK Orientering om klimaregnskab 2022.....	13
BNK Orientering om CO ₂ -regnskab for Horsens Kommune som virksomhed 2023.....	15
BNK Orientering om status på flextur, flexbus og plustur.....	18
BNK Orientering om Naturpark Svanegrund.....	21
BNK Orientering om statusopfølgning på budgetaftale 2024-2025.....	23
BNK Orientering fra formanden og administrationen.....	24
Underskriftsark - Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget, 3.12.2024.....	25

Punkt 1: BNK Ny ordning vedr. pensionistkort

13.05.14-G00-1-20

Resume

Forligspartierne bestående af Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Dansk Folkeparti, Enhedslisten, Irene Simonsen og Venstre har i budgetaftale 2024 og 2025 besluttet, at Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget skal undersøge mulighederne for og konsekvenserne af en ordning, hvor pensionister skal møde fysisk op, for at få udleveret gratis buskort, der skal gælde for tre måneder ad gangen.

I sagen fremlægges forslag til en fremgangsmåde, der flugter med forligspartiernes aftaletekst. Det foreslås, at fremgangsmåden implementeres umiddelbart med en evaluering medio 2025.

De forventede konsekvenser af den ændrede fremgangsmåde er reduceret spild ved uforbrugte buskort og en netto økonomisk gevinst.

Sagen afgøres af Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget.

Indstilling

Direktionen indstiller, at

1. Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget godkender en ordning med fysisk fremmøde for at få pensionistkort og, at pensionistkortet udstedes for 4 mdr. ad gangen.
2. Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget godkender, at ordningen implementeres umiddelbart med evaluering medio 2025.

Beslutning

Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget vedtog indstillingen.

Lisbeth Torfing, Enhedslisten, stemte imod.

Sagsfremstilling

Der er vedlagt et nyt bilag til sagen, efter sagen blev udsat på udvalgets møde den 5. december 2023.

I januar 2018 indførte Horsens Kommune en lavere pris på pensionistkort til alle pensionister i Horsens Kommune, som følge af budgetaftale 2018.

Kortet kostede 365 kr. og var gældende et år frem fra udstedelsestidspunktet.

Alle pensionister, herunder førtidspensionister med bopæl i Horsens Kommune, kunne herefter køre med den kollektive trafik til 1 kr. om dagen.

Køb og udstedelse af kortet foregik efter aftale hos 7-eleven ved Trafikterminalen i Horsens ved fysisk fremmøde.

Ordningen i dag

Med budgetaftale 2021 overgik pensionistkortet til at være gratis.

I den forbindelse ophørte aftalen med 7-eleven, og buskortet overgik til at skulle bestilles online. Til gengæld har man kunnet få vejledning til bestilling af buskortet i borgerservice og på bibliotekerne i Horsens Kommune.

Inden pensionistkortet blev gratis, blev der årligt udstedt ca. 1.500 buskort. I dag er dette antal steget til ca. 8.000 buskort.

Hovedparten af pensionistkortene udstedes omkring årsskiftet, men kan udstedes på et vilkårligt tidspunkt og gælder for 12 måneder.

Pensionistkortet kan benyttes i alle busruter i Horsens Kommune samt ved Flexbus og Plustur. Kører man udenfor Horsens Kommune, skal der betales for de zoner, der ligger udenfor kommunegrænsen. Pensionistkortet gælder ikke til andre transportformer, som eksempelvis tog og Flextur.

Ordningen for pensionistkort tilbydes via trafikskaberne i alle kommuner. Standardordningen for pensionistkortet i Region Midtjylland er et månedskort bestående af enten et fuldtidskort eller et deltidskort.

Et fuldtidskort kan bruges alle ugens dage og koster 390 kr. for 30 dage. Denne prismodel anvendes af Silkeborg, Hedensted og Odder.

Det er muligt for kommunerne at lave en særordning for pensionistkortet, hvor kortet enten tilbydes gratis eller til en nedsat pris. I samme ombæring kan gyldighedsperioden udvides, til at gælde for et år.

Afprøvning af fremtidig ordning

Forligspartierne bestående af Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Dansk Folkeparti, Enhedslisten, Irene Simonsen og Venstre bag budgetaftale 2024 og 2025 ønsker fortsat, at pensionistkortet skal være gratis for borgere, som modtager pension og førtidspension.

Samtidig er forligspartierne optagede af at minimere antallet af kort, der udstedes, men ikke bliver brugt.

I den forbindelse ønskes undersøgt muligheder for og konsekvenserne af en ordning, hvor udstedelse og udlevering af kort foregår ved fysisk fremmøde og, hvor kortet gælder for tre måneder ad gangen.

Det er dog administrationens vurdering, at fysisk fremmøde tre gange årligt vil have samme effekt på antallet af udstedte kort, som fysisk fremmøde fire gange årligt.

På den baggrund anbefales det, at pensionistkortet udstedes for fire måneder ad gangen, istedet for tre måneder.

Ved en ændring af vilkårene for bestilling af pensionistkort må det antages, at antallet af udstedte pensionistkort vil falde. Hvor stor effekten vil være er ganske svær at vurdere præcist og det foreslås derfor, at en ny ordning afprøves konkret i en afgrænset tidsperiode.

En konkret afprøvning vil give et mere reelt grundlag, for at vurdere de økonomiske konsekvenser af en ændret ordning.

Nedenfor er opstillet nogle potentielle bud på de forventede, økonomiske effekter for den kommunale økonomi.

Økonomi

Omkostningerne til det gratis pensionistkort anslås af Midttrafik at udgøre ca. 4,5 mio. kr. årligt.

Heraf vurderer Midttrafik, at ca. 4 mio. kr. vedrører forventede, tabte indtægter forbundet med kommunale bybusser. De 0,5 mio. kr. vedrører kompensation til Region Midtjylland for tabte indtægter forbundet med regionale busruter.

Midttrafiks estimat bygger på forudsætningen, at der mistes indtægter på bybusser svarende til gennemsnitligt 500 kr. pr kort, der udstedes, mens kompensationen til Midttrafik er for de mistede billetindtægter, når borgere med pensionistkort benytter de regionale busser og udgør 62,5 kr. pr. udstedt kort.

I alt forudsætter Midttrafik altså tabte indtægter på gennemsnitligt 562,5 kr. pr. udstedt kort.

I tillæg til ovenstående er der administrative udgifter forbundet med ordningen, der varetages af Midttrafik. Midttrafik oplyser, at det koster ca. 35 kr. pr. kort, der bl.a. dækker udgifter til specialpapir, kuvert, porto og arbejds løn.

Denne udgift betales som en del af et samlet administrationsgebyr til Midttrafik og varierer i dag ikke med antallet af udstedte buskort.

Indføres den ændrede ordning, baseret på Midttrafiks forudsætninger, kan der opstilles nedenstående scenarier for de økonomiske konsekvenser.

I alle scenarier er det vurderet, at en stor del af de borgere, som ikke længere vil benytte sig af det gratis pensionistkort, vil være borgere, som i forvejen har en relativ lav udnyttelsesgrad af ordningen. Konkret er det forudsat, at gennemsnitsøkonomien vurderes at være 50 % lavere pr. kort, svarende til ca. 280 kr. pr. kort.

I dag hjælper borgerservice de borgere, som ønsker det, med den digitale ansøgning om pensionistkort.

Det forudsættes, at opgaven med den fysiske udstedelse af pensionistkort ligeledes bliver indeholdt i den nuværende servicering af borgere på borgerserviceområdet. Den administrative opgave med udstedelse af pensionistkort vil blive fulgt og evalueret i takt med de øvrige ændringer i ordningen.

I nedenstående tabel ses, at jo større reduktion i antal udstedte kort, desto flere merindtægter forventes.

Tages udgangspunkt i et fald på 3.000 udstedte kort, vil den samlede økonomiske effekt eksempelvis være 845.000 kr./år under de anførte forudsætninger. Reduktion i antal udstedte pensionistkort	Forventet merindtægt
3.000	845.000 kr.
4.000	1.125.000 kr.
5.000	1.400.000 kr.

/ALYHA

Historik

Beslutning fra Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget, den 5. december 2023

Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget valgte at udsætte punktet til næste møde.

Bilag

Økonomiske konsekvenser ved indførelse af fysisk fremmøde for udlevering af pensionistkort

Punkt 2: BNK Godkendelse af Motas takster 2025

07.13.00-S55-1-24

Resume

Med denne sag skal Byrådet godkende takster og gebyrer for 2025, for håndtering af farligt affald fra Modtagestation Syddanmark I/S (Motas).

Takster og gebyrer blev godkendt på Motas' repræsentantskabsmøde den 14. juni 2024 og sendes nu til godkendelse hos interessentkommunerne.

Taksterne er generelt steget i 2025 i forhold til 2024.

Sagen afgøres af Byrådet.

Indstilling

Direktionen indstiller, at

1. Byrådet godkender de fremsendte takster og gebyrer for 2025.

Beslutning

Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget tiltrådte indstillingen.

Sagsfremstilling

Modtagestation Syddanmark I/S (Motas) er et fælleskommunalt selskab, der rådgiver og afhenter farligt affald m.v. hos kommuner og virksomheder og bortskaffer dette miljørigtigt.

Selskabets udgifter til drift, administration og anlægsaktiviteter dækkes af selskabets gebyrer efter hvile-i-sig-selv-princippet.

Taksterne er beregnet ud fra principperne i affaldsbekendtgørelsen, så de udgifter, der kan henføres til de enkelte ordninger, er medtaget i taksten for den enkelte ordning.

Taksterne, der nu sendes til godkendelse, dækker således omkostningerne for afhentning og håndtering af farligt affald.

Derudover er der en mindre del af omkostningerne, der medgår ordningerne. Det drejer sig primært om en andel af udgifterne, der går til løn, kontorhold og kontorfaciliteter (administrationsordning). Disse omkostninger betales af interessentkommunerne.

Beløbet til administrationsordning fra interessentkommunerne fordeles efter samme fordeling, der blev anvendt i gebyråret 2024, med udgangspunkt i det antal virksomheder i de enkelte kommuner, der stod registreret som aktive pr. 1. kvartal i regnskabsåret.

Takster og gebyrer er i forbindelse med et repræsentantskabsmøde i Motas den 14. juni 2024 blevet godkendt under forudsætning af, at der udarbejdes et opdelt budget med takster for interessentkommuner (inkl. moms) og et for aktieselskaber (uden moms).

Dette opdelt budget har Motas efter repræsentantskabsmødet udarbejdet og sendt til bestyrelsen og repræsentantskabet, der efterfølgende har godkendt disse.

Motas er efter repræsentantskabets godkendelse af det opdelt budget blevet opmærksom på, at der er 5 interessentkommuner, som Motas handler med. Men i budgettet er der taget udgangspunkt i, at der handles med 4 interessentkommuner.

Motas har oplyst til interessentkommunerne, at der holdes fast i de budgetter (gående ud fra 4 interessentkommuner,) som repræsentantskabet har godkendt den 14. juni 2024. Dette for ikke at skulle starte forfra i beslutningsprocessen.

Forudsætningen for budgetterne er, at ved de 4 interessentkommuner Horsens, Hedensted, Fredericia og Kolding, som Motas handler direkte med, kan der ikke opkræves moms.

For øvrige interessentkommuner regner Motas med, at disse er repræsenteret ved aktieselskaber på linje med private aktieselskaber, hvor der kan opkræves moms.

Forud for opdelingen af budgettet har Motas udarbejdet en fordelingsnøgle ud fra de mængder, Motas har afhentet fra henholdsvis de 4 interessentkommuner og fra øvrige kunder (aktieselskaber).

Forholdet imellem affaldsmængderne fra disse 4 kommuner og de øvrige kunder (aktieselskaber) er anvendt til at fordele de enkelte poster i de direkte omkostninger ud fra (fremgår af vedhæftede mængdebudget).

Det fremgår af vedtægterne for Motas, at gebyrerne skal godkendes af kommunerne, jf. § 11.8: ”De af repræsentantskabet indstillede gebyrer jf. § 8.2 fremsendes til kommunernes godkendelse vedlagt bestyrelsens beretning og årsregnskab for det forløbne regnskabsår samt budget for det kommende regnskabsår”.

I mængdebudgettet har Motas regnet med en lille reduktion i de håndterede mængder for 2025 i forhold til resultatet for 2023 og budget for 2024, idet Motas vurderer, at den generelle usikre verdenssituation kan medføre mindre aktivitet.

I udgiftsbudgettet for 2025 indregner Motas en generel overenskomstmæssig aftalt lønstigning. Med en forventning om en generel lønstigningstakst på 4 %, vil det være nødvendigt at hæve indtægterne tilsvarende.

Øgede indtægter kan kun i begrænset omfang findes ved mængdestigninger, øget kursusaktivitet og rådgivning m.v. og derfor har Motas set sig nødsaget til at hæve taksterne generelt i 2025 i forhold til 2024.

/ALYHA

Bilag

Bilag 8 - Protokol af repræsentantskabsmøde nr. 24, 14. juni 2024

Bilag 7 - Fordeling af gebyrer administrationsgebyr

Bilag 6 - Budget 2025, indtægtsberegning aktieselskaber ekskl. moms.

Bilag 5 - Budget 2025, indtægtsberegning 5 interessentkommuner indgående moms indregnet

Bilag 4 - Budget 2025, omkostninger aktieselskaber ekskl. moms.

Bilag 3 - Budget 2025, omkostninger 5 interessentkommuner indgående moms indregnet

Bilag 2 - Budget 2025, mængdebudget

Bilag 1 - Takster 2025

Punkt 3: BNK Budget 2025, gebyr vedr. det brugerfinansierede område, Affald og Genbrug, erhverv

00.30.00-000-12-24

Resume

Byrådet godkendte den 8. oktober 2024 Horsens Kommunes samlede budget 2025. I den forbindelse blev gebyrerne for det takstfinansierede område Affald og Genbrug endelig vedtaget.

Det har efterfølgende vist sig, at beregningen af nye gebyrer for 2025 for betaling af genbrugsbeholdere vedr. erhverv var forkert. Gebyrerne, der blev godkendt med vedtagelsen af budget 2025, var for høje.

I denne sag sendes de korrekte gebyrer for erhverv til godkendelse.

Gebyrerne skal være gældende fra den 1. januar 2025. Gebyrerne vedrører den ny sorteringsordning og har derfor ikke været opkrævet tidligere.

Sagen afgøres af Byrådet.

Indstilling

Direktionen indstiller, at

1. Byrådet godkender nye gebyrer vedr. genbrugsbeholdere for erhverv fra den 1. januar 2025 jf. bilag.

Beslutning

Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget tiltrådte indstillingen.

Sagsfremstilling

Byrådet godkendte den 8. oktober 2024 Horsens Kommunes samlede budget 2025. I den forbindelse blev gebyrerne for det takstfinansierede område Affald og Genbrug endelig vedtaget.

Det har efterfølgende vist sig, at beregningen af nye gebyrer for 2025 for betaling af genbrugsbeholdere vedr. erhverv var forkert. Gebyrerne, der blev godkendt med vedtagelsen af budget 2025, var for høje.

I bilag til denne sag fremgår de gebyrer, der skal være gældende fra den 1. januar 2025. Gebyrerne vedrører den ny sorteringsordning og har derfor ikke været opkrævet tidligere.

Ændringen i gebyrerne afføder ikke ændringer i Affald og Genbrugs budget.

/ALYHA

Bilag

Gebyrer for erhverv genbrugsbeholdere 1. januar 2025

Punkt 4: BNK Godkendelse af aktivitetsplan for 2025

00.01.00-P22-2-24

Resume

Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalgets arbejdsgrundlag udmøntes hvert år i en etårig aktivitetsplan.

Administrationen fremlægger afsluttende status på Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalgets aktivitetsplan for 2024 til orientering.

Administrationen fremlægger desuden et oplæg til Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalgets aktivitetsplan for 2025 til udvalgets godkendelse.

Sagen afgøres af Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget.

Indstilling

Direktionen indstiller, at

1. Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget tager orienteringen om den afsluttende status på aktivitetsplanen for 2024 til efterretning.
2. Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget godkender aktivitetsplanen for 2025.

Beslutning

Indstillingens punkt 1: Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget tog orienteringen til efterretning.

Indstillingens punkt 2: Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget vedtog aktivitetsplanen med den bemærkning, at tilgængelighedsløft i Horsens bibeholdes i aktivitetsplanen for 2025.

Sagsfremstilling

Som en del af kommunens overordnede styringskoncept skal hvert stående udvalg udarbejde og godkende et arbejdsgrundlag gældende for 2022-2025, der beskriver målsætningerne på udvalgets område.

Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget godkendte den 5. oktober 2022 udvalgets arbejdsgrundlag.

Arbejdsgrundlaget skal udmøntes i en aktivitetsplan, der giver overblik over de indsatser, der skal indfri arbejdsgrundlagets mål.

Formålet med aktivitetsplanen er at give udvalget et overblik over, hvordan der administrativt arbejdes med at sikre målopfyldelse.

Administrationen har udarbejdet oplæg til en aktivitetsplan for det kommende år for Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalgets område. Arbejdsgrundlagets fem målsætninger danner struktur for planen.

Aktivitetsplanen er vedlagt som bilag.

En række af de aktiviteter, opgaver og projekter, der fremgår af aktivitetsplanen, er fra tidligere års planer og dermed allerede igangsat. Overordnede konkrete politiske initiativer, der er vedtaget i forbindelse med ny lovgivning, seneste budgetaftale m.v., er ligeledes inkluderet i aktivitetsplanen.

Aktiviteters status i aktivitetsplanerne markeres ved enten at være "ikke opstartet", "i gang" eller "afsluttet i indværende år".

Administrationen vil i løbet af 2025 arbejde med aktiviteterne, opgaverne og projekterne i aktivitetsplanen. Udvalget vil få en status på aktivitetsplanen i 2025.

Udvalget godkender på mødet den aktuelle aktivitetsplan.

Administrationen giver ligeledes en afsluttende status på de aktiviteter, opgaver og projekter, der fremgik af aktivitetsplanen for 2024.

/JMC

Bilag

Aktivitetsplan Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget 2025

Afsluttende status Aktivitetsplan Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget 2024

Punkt 5: BNK Årlig evaluering af klimaplanen

00.16.00-A00-3-22

Resume

Hvert år udarbejder Horsens Kommune en evaluering af, hvordan det går med at nå mål og delmål i klimaplanen for henholdsvis klimaforebyggelse og klimatilpasning.

I evalueringsrapporten 2024 gives status på udførelse af klimaplanen for perioden april 2023 til september 2024.

Ud af de 117 tiltag, der fremgår af klimaplanen, er 23 tiltag afsluttet, 66 tiltag er igangværende og 28 tiltag er endnu ikke sat i gang.

Det vil sige, at halvvejs i indeværende klimaplans arbejdsperiode er langt over halvdelen af tiltagene enten helt afsluttede eller igangsat.

Et konkret delmål og tilhørende tiltag vedr. lavbundsjerne foreslås tilpasset på baggrund af ny viden.

Sagen afgøres af Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget.

Indstilling

Direktionen indstiller, at

1. Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget tager evalueringsrapporten til efterretning.
2. Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget godkender tilpasning af klimaplanens delmål L3 jvf. sagsfremstillingen.

Beslutning

Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget vedtog indstillingen.

Sagsfremstilling

I den årlige evalueringsrapport for 2024 gives status på udførelse af delmål og tiltag i klimaplanen for perioden april 2023 til september 2024.

Se bilag.

Perioden er længere end forrige evalueringsperiode, da evalueringen er rykket fra foråret til efteråret, for at kunne sammenholde med både klimaregnskabet for kommunen som geografi og CO₂-regnskabet for kommunen som virksomhed.

Begge regnskaber fremlægges for udvalget i separate sager.

Resultater fra evalueringen

I klimaplanen oplystes 117 tiltag, fordelt på 27 delmål, der skal være med til at reducere udledningen af CO₂ i kommunen og gøre kommunen mere robust overfor klimaforandringer.

I sidste ende skal mål og tiltag sikre, at Horsens Kommune når målet om at blive CO₂-neutral i 2030.

Ud af de 117 tiltag er 23 tiltag afsluttet, 66 tiltag er igangværende og 28 tiltag er endnu ikke sat i gang. Status på de individuelle tiltag fremgår af bilag.

Det vil sige, at halvvejs i indeværende klimaplans arbejdsperiode er langt over halvdelen af tiltagene enten helt afsluttede eller igangsat.

Efter en opstart, hvor særligt energitiltagene har fyldt meget, har tiltagene været mere ligeligt fordelt på temaerne i klimaplanen. Dertil har der været fokus på etableringen af klimaplanen som tværgående udviklingsspor. Denne indsats øger den interne forankring af klimaarbejdet.

Tiltag for kommunen som koncern

Kommunen som koncern står for 1 % af hele kommunens geografiske CO₂-udledning, men har en særlig rollemodel-funktion, da de største udledningskilder afspejler det omkringliggende samfund.

Markante tiltag, der er udført for kommunen som koncern, er derfor:

- Indenfor transport har der været en stor udskiftning af køretøjer til el- og biogas-drevne.
- Derudover bliver der gjort en særlig indsats i at understøtte mere klimavenlige indkøb, bl.a. gennem en indkøbspolitik med klima- og bæredygtighedskrav.
- Indenfor energi er der blevet arbejdet med muligheden for solceller på kommunale tage.

Tiltag for samfundet

For at understøtte omstillingen i samfundet, arbejdes der bl.a. i klimapartnerskaber. Her har det desuden vist sig gavnligt at arbejde på tværs af klimapartnerskaberne med fælles indsatser.

Udover klimapartnerskaberne kan følgende indsatser give betydelige reduktioner i CO₂-udledningen:

- For energi er særligt den fortsatte udfasning og olie og naturgasfyr central. Her er det primært fjernvarmeudrulningen, der bidrager til store reduktioner.
- For transport er den fortsatte omstilling til elreven transport essentiel. Med en færdig udrulning af elladestanderstrategien understøttes grundlaget for elbilismen i kommunen.
- For landbrug og arealanvendelse har særligt skovrejsningsindsatsen påvirket positivt, med 272 hektar skov rejst siden 2018. Det svarer til lidt over halvdelen af det vedtagne mål for skovrejsning i klimaplanen.
- For bæredygtig levevis sporet har der været en række arrangementer, der understøtter borgernes viden om klima og muligheder for at handle på denne viden. Bl.a. var der stor fokus på klima og bæredygtighed under festugen Horsens Holder.

Tilpasning af delmål og tiltag

Administrationen foreslår at tilpasse delmålet "L3: Øge det totale areal med våd, kulstofrig lavbund så CO₂-afdampning reduceres. Senest i 2030 er der i Horsens Kommune etableret yderligere 100 ha vådområder siden 2018. Senest i 2030 er der i Horsens Kommune udtaget i alt ca. 260 hektar kulstofrig lavbund målt fra 2018" til følgende formulering: "L3: Øge det totale areal med våd kulstofrig lavbund. I 2030 er der i Horsens Kommune udtaget 50 ha kulstofrig lavbund primært i forbindelse med vådområdeindsatsen."

Baggrunden for dette er et nyt nationalt kortmateriale om udbredelsen af lavbundsarealer med højt CO₂-indhold. Det viser, at de kulstofrige områder er små og ikke sammenhængende og det vurderes, at rene lavbundsprojekter ikke er realistiske at gennemføre i kommunen.

Dertil foreslår administrationen en mindre tilpasning af det tilhørende tiltag, så det fremadrettet lyder: "*Horsens Kommune søger at udnytte mulighederne i de nationale ordninger omkring vådområder og indgår samarbejder med Staten og lodsejere omkring etablering af vådområder.*

Horsens Kommune skal indenfor kommunegrænsen undersøge mulighederne, for at indgå i projekter, der er en del af den nationale lavbundsordning, hvor kulstofrige lavbundslande (over 6 %) udtages fra intensiv dyrkning og hvis muligt oversvømmes således, at CO₂-udledningen til atmosfæren og udvaskningen af kvælstof til vandmiljøet, reduceres. I forbindelse med indsatserne skal mulighed for at hindre oversvømmelser, ved at lade enge og arealer oversvømme og skabe nye rekreative områder, indgå. Det skal undersøges, om kommunen via opkøb af arealer eller frivillige aftaler kan fremme udtagningen."

Med denne ændring fokuserer tiltaget på vådområdeprojekter med en afledt CO₂-reduktionseffekt, frem for lavbundsprojekter, hvor CO₂-reduktionen er det primære formål.

Fordi potentialet for CO₂-reduktion er mindre end beregnet i klimaplanen, påvirker de nye data også klimaplanens reduktionssti. Det vil derfor være nødvendigt at finde yderligere reduktionspotentialer i andre tiltag, for at sikre en lignende reduktion. Dette vil være en del af den planlagte opdatering af klimaplanen i 2026.

Ændringen i delmål og tiltag nødsager en godkendelse af klimaplansevalueringen.

/BE

Bilag

Bilag 1 - Evalueringsrapport-klimaplan 2024

Bilag 2 - status på klimatiltag 2024

Punkt 6: BNK Orientering om klimaregnskab 2022

13.00.00-K07-1-14

Resume

Klimaregnskabet for 2022 viser en fortsat reduktion i CO₂-udledningen i Horsens Kommune på 14 % i forhold til 2021. Reduktionen følger reduktionsmålet fra den beregnede reduktionssti.

Det er særligt reduktioner fra energisektoren, der bidrager til reduktionen.

Som noget nyt er klimaregnskabet udarbejdet med data fra det nationale Energi- og CO₂-regnskabet.

For at sikre transparens i overgangen til det nye regnskab, er der for regnskabsåret 2022 lavet en sammenligning mellem det nye klimaregnskab og klimaregnskabet fra den tidligere rådgiver.

Sagen afsluttes i Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget.

Indstilling

Direktionen indstiller, at

1. Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget tog orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Klimaregnskabet 2022 er en opgørelse over CO₂-balancen for hele geografien Horsens Kommune for året 2022. Der er udarbejdet rapport på baggrund af regnskabet.

Rapporten er vedlagt som bilag.

Klimaregnskabet dækker udelukkende den lokale udledning i Horsens Kommune. Forbrugsbaserede udledninger, hvor produktionen finder sted udenfor kommunegrænsen, både nationalt og globalt, er ikke inkluderet i opgørelsesmetoden. Dette følger den gængse metode for klimaregnskaber i kommunerne.

CO₂-regnskabet for Horsens Kommune som virksomhed fremlægges for udvalget i separat sag.

Ny opgørelsesmetode

Klimaregnskabet for kalenderåret 2022 er som noget nyt udarbejdet med data fra Energi- og CO₂-regnskabet, frem for det vanlige fra eksterne konsulenter.

Energi- og CO₂-regnskabet er det officielle statslige tilbud til kommunerne om et værktøj til geografisk baseret CO₂-opgørelse. Værktøjets udvikling og drift er forankret i Energistyrelsen i samarbejde med den nationale organisering for klimaarbejdet i kommunerne Klimaalliancen.

For at sikre transparens i overgangen til det nye regnskab, er der for regnskabsåret 2022 både regnskab fra ekstern konsulent og fra Energi- og CO₂-regnskabet.

Klimaregnskab

Den samlede CO₂-udledning i Horsens Kommune i 2022 er 476.962 ton/CO₂. For 2021 var udledningen 555.078 ton CO₂.

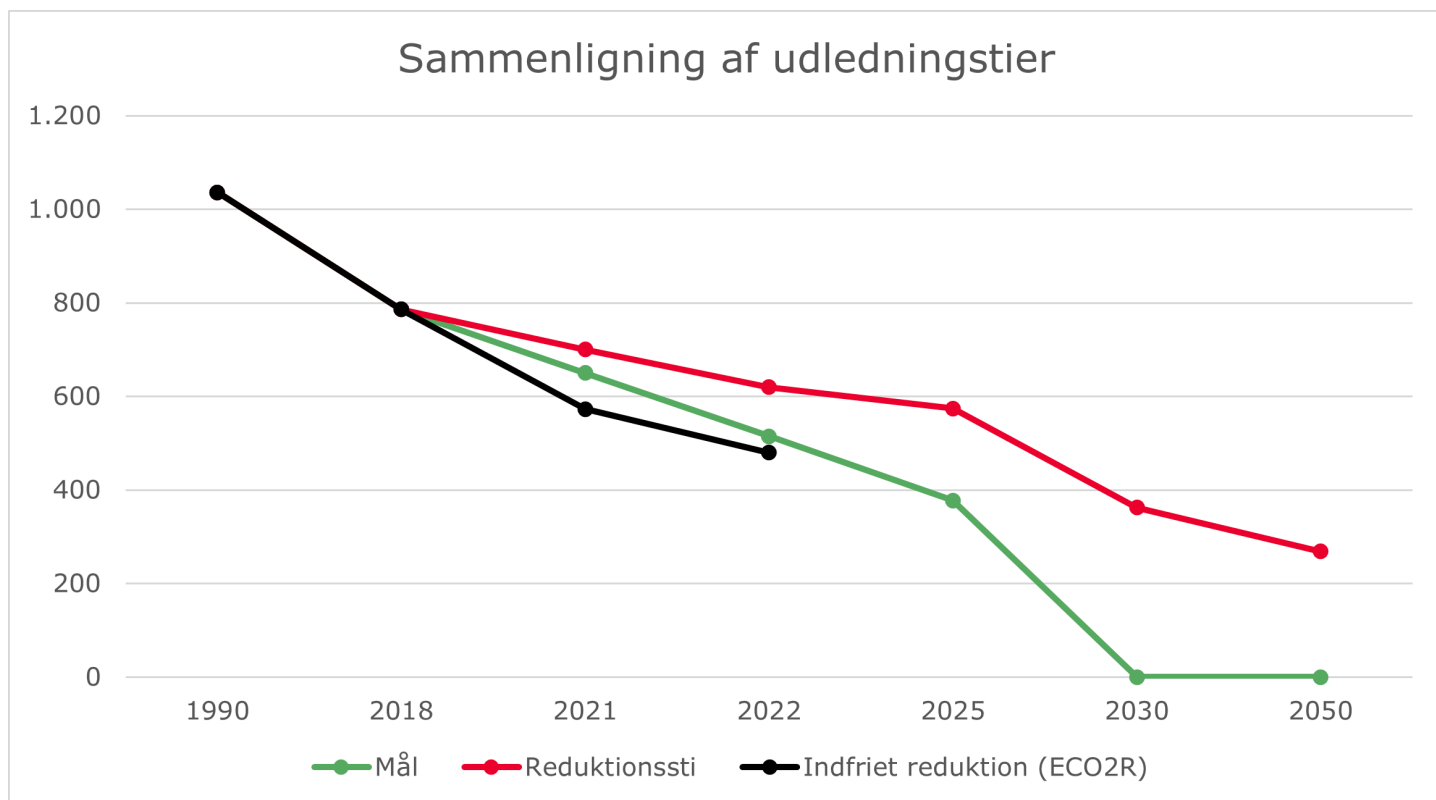
Fra 2021 til 2022 er der sket en reduktion på ca. 14 %. Det svarer til en udledning pr. borger på 5 ton CO₂, sammenlignet med 2021, hvor udledningen var 6 ton CO₂ pr borger.

Det vil sige, at der på trods af en stigende befolkning i kommunen er en faldende udledning pr. borger lokalt.

Derved er der en fortsat reduktion i CO₂-udledningen i Horsens Kommune.

Figur 1 viser, at reduktionen følger målet, der blev udarbejdet i forbindelse med klimaplanen. Den grønne linje viser målsætningen om CO₂-neutralitet i 2030. Den røde linje viser den forventede reduktion med tiltagene i klimaplanen og den sorte linje viser den reduktion, vi kan se i klimaregnskaberne.

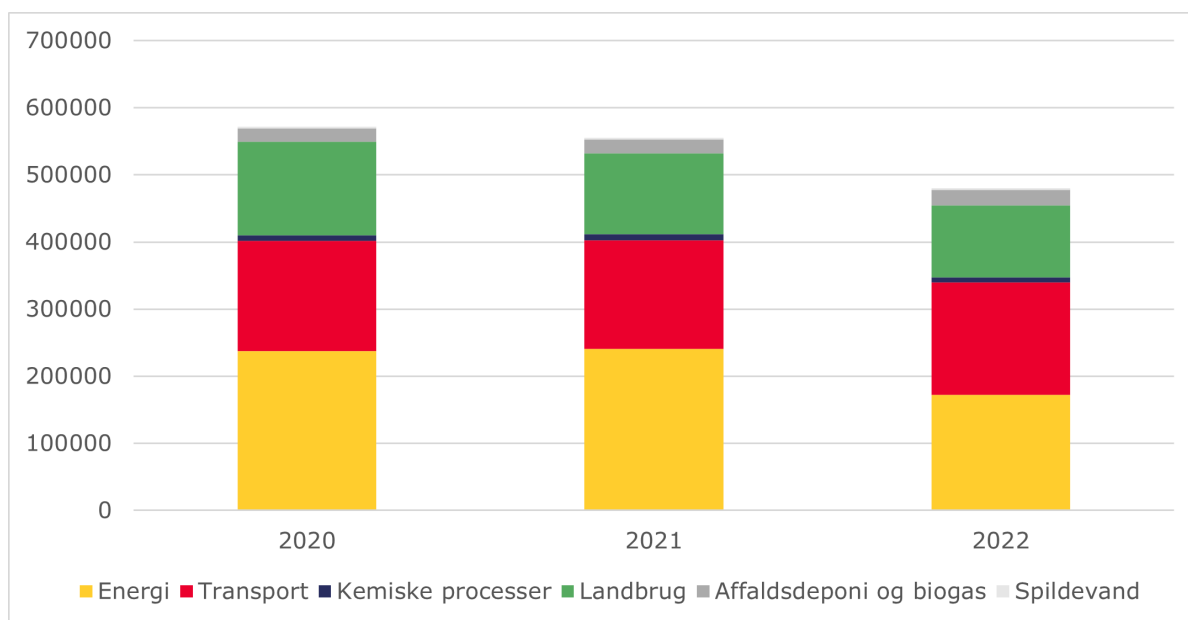
Figur 1: reduktionssti

Reduktionerne ses primært i energisektoren, hvor det fortsat er omstillingen til fjernvarme, der giver den største reduktion. Dernæst kommer den nationale omstilling af elsektoren til vedvarende energi.

I figur 2 ses reduktionerne i de forskellige sektorer for de sidste tre års klimaregnskaber.

Figur 2: årlig reduktion fordelt på sektorer

Den årlige evaluering af klimaplanens tiltag fremlægges for udvalget i separat sag.

/BE

Bilag

Bilag 1 - Klimaregnskab 2022

Punkt 7: BNK Orientering om CO₂-regnskab for Horsens Kommune som virksomhed 2023

01.30.00-P20-1-24

Resume

Det interne CO₂-regnskab for 2023 for Horsens Kommune som virksomhed er opgjort.

Horsens Kommunes CO₂-udledning var i 2023 på 8.238 ton CO₂, hvilket betyder, at der er sket en stigning i forhold til CO₂-udledningen i 2022.

Dette regnskab er imidlertid opgjort med en anden og mere retvisende metode end tidligere regnskaber. Denne metodemæssige forskel medfører, at det ikke er alle dele af CO₂-regnskabet for 2022 og 2023, der er sammenlignelige.

Fokuseres der på varme- og transportområdet, som er de områder, der er sammenlignelige med CO₂-regnskabet for 2022, er der sket en reduktion på ca. 5 %.

Sagen afsluttes i Bæredygtigheds-, Natur-, og Klimaudvalget.

Indstilling

Direktionen indstiller, at

1. Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget tog orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Siden 2009 har Horsens Kommune udarbejdet årlige CO₂-regnskaber for kommunen som virksomhed.

Det er fordelt på varme- og strømforbrug i kommunale bygninger, øvrigt strømforbrug samt brændstofforbrug i forbindelse med transport og lignende. CO₂-regnskabet er udarbejdet af administrationen.

Med Byrådets vedtagelse af Klimaplan 2022-2026 har Horsens Kommune som virksomhed forpligtet sig, til at reducere CO₂-udledningen med 4 % årligt.

Inden klimaplanens vedtagelse var målet en reduktion på 2 % årligt. Derudover er der et mål om, at energiforbruget i kommunale bygninger er sænket med 20 % i 2030 sammenlignet med 2018.

Klimaregnskabet for kommunen som geografi præsenteres for udvalget i separat sag.

Ny beregningsmetode

Der er generelt en stor udvikling i, hvordan der udregnes CO₂-regnskaber.

Dette regnskab er forskelligt fra seneste regnskab, idet nærværende regnskab er opgjort på baggrund af fakturabaseret data. Det vil sige, at datagrundlaget består af den mængde strøm, varme og drivmidler, der er indkøbt. Denne ændring i metoden blev varslet ved præsentationen af det forrige regnskab.

Der er foretaget et skift i metoden, da brugen af fakturabaseret data sikrer et mere retvisende billede af Horsens Kommunes forbrug af strøm og varme i bygninger samt køb af øvrig strøm og drivmidler. I tidligere regnskaber blev der målt på nogle bygningers varme- og strømforbrug, vejbelysning samt køb af drivmidler.

Det betyder, at der som noget nyt indgår flere elementer, herunder strømforbrug for samtlige kommunale bygninger og øvrigt strømforbrug f.eks. genbrugsstationer, Horsens Havn m.m. Som følge af, at der er flere elementer med i dette regnskab, vil den samlede CO₂-udledning forventeligt være højere end ved andre opgørelsesmetoder.

Denne forskel i datagrundlaget medfører, at det ikke er alle dele af CO₂-regnskabet for 2022 og 2023, der er sammenlignelige. De kategorier, der vurderes at være sammenlignelige, er henholdsvis varme- og brændstofforbrug.

Det forventes, at dette regnskab kan benyttes som baseline til fremtidige regnskaber.

CO₂-regnskab for 2023

Den samlede CO₂-udledning for Horsens Kommune som virksomhed var i 2023 på 8.238 ton CO₂.

I 2022 var den samlede CO₂-udledning for Horsens Kommune som virksomhed på 7.499 ton CO₂.

Som følge af den nye beregningsmetode kan det ikke vurderes, hvorvidt målet om en reduktion på 4 % er opfyldt.

Fokuseres der på de sammenlignelige kategorier, henholdsvis varme- og transportområdet, er der sket en reduktion på ca. 5 % i 2023 sammenlignet med 2022, hvilket er i overensstemmelse med klimaplanens mål om en 4 % årlig reduktion.

Den største reduktion i udledningen og forbruget er sket på varmeområdet, hvilket skyldes udrulningen af fjernvarme samt et overordnet mindre forbrug af varme.

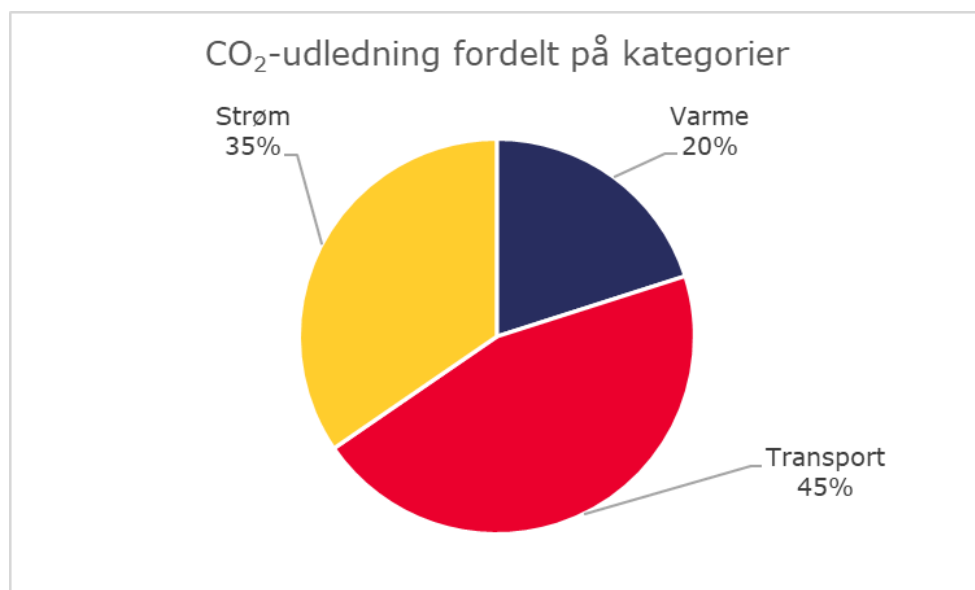
Isoleret set er der sket en reduktion på ca. 9 % i CO₂-udledningen på varmeområdet i 2023 sammenlignet med 2022.

På transportområdet er der sket en reduktion i CO₂-udledningen på ca. 3 % i 2023 sammenlignet med 2022. Denne reduktion skyldes et mindre forbrug af køretøjer med fossile brændstoffer samt en større substitution til eldrevne køretøjer.

Der er en forskel i strømforbruget i nærværende regnskab sammenlignet med forrige regnskab. Det skyldes overgangen til det fakturabaserede datagrundlag. Derudover er der også en løbende overgang til eldrevne køretøjer, der også kan forklare et øget strømforbrug.

Nedenstående figur illustrerer CO₂-udledningen i 2023 fordelt på kategorierne: strøm, varme og transport.

Det fremgår, at transport er det område, der har størst udledning af CO₂ efterfulgt af strøm og dernæst varme.

Delmål i klimaplanen

Fokuseres der på delmålet i klimaplanen, der omhandler, at Horsens Kommunes bygninger skal reducere deres energiforbrug med 20 % fra 2018-2030, er der fra 2018 og til 2023 sket en reduktion på ca. 2 %. Tallet er dog behæftet med stor usikkerhed grundet forskelle i udregningsmetoden.

I dette regnskab har det som nævnt været muligt at trække detaljerede data på bygningers strøm- og varmeforbrug, hvor det ikke førhen har været muligt at trække data på alle kommunale bygningers varme- og strømforbrug.

/BE

Bilag

CO2-regnskab rapport 2023_

Punkt 8: BNK Orientering om status på flextur, flexbus og plustur

13.05.16-P00-3-24

Resume

I forbindelse med køreplansskiftet i sommeren 2024 blev der implementeret flere knudepunkter for flextur i Horsens Kommune.

På den baggrund har administrationen gjort status over flextrafikken i perioden fra juli til og med september, hvor der kan konstateres en generel stigning i anvendelsen af flextrafikken.

Sagen afsluttes i Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget.

Indstilling

Direktionen indstiller, at

1. Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget tog orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Som led i at gentænke den kollektive trafik og implementeringen af nyt serviceniveau, er der blevet etableret flere knudepunkter på tværs af Horsens Kommune. Knudepunkterne er med til at gøre det mere attraktivt at benytte flextur end tidligere, udover de andre kørselstyper bestående af flexbus og plustur.

Siden køreplansskiftet i sommeren 2024 har det været muligt for borgerne at anvende de nye knudepunkter.

Administrationen gør med denne sag status over anvendelsen af flextrafikken for perioden juli til og med september.

Overordnet set har der været en stigning i antallet af kørte ture for alle tre kørselstyper i perioden.

Tallene viser det samlede antal ture for hver af de tre kørselstyper og afspejler dermed brugen af ordningerne.

En tur kan dog være bestilt til flere personer. Antallet af ture angiver derfor ikke, hvor mange brugere, der benytter kørselstyperne, men kun det samlede antal kørte ture.

Det samme gælder antallet af ture til og fra knudepunkter. Disse tal viser udelukkende det samlede antal ture og ikke antallet af personer, der er blevet transporteret til og fra de enkelte knudepunkter.

Nedenfor fremgår antallet af kørte ture i perioden juli til og med september 2024:

2024	Ture i juli	Ture i august	Ture i september
Flextur	686	789	814
Plustur	348	435	549
Flexbus	184	334	342
I alt	1.218	1.558	1.705

Sammenlignet med 2023 er der sket en samlet stigning i brugen af flextrafik med 45 % i juli, 30 % i august og 31 % i september, jf. nedenfor.

2023	Ture i juli	Ture i august	Ture i september
Flextur	563	624	666
Plustur	102	219	291
Flexbus	172	350	338
I alt	837	1193	1295

Nedenfor fremgår anvendelsen af de enkelte knudepunkter for flexiture i samme periode:

Knudepunkt for flexitur	Ture i juli	Ture i august	Ture i september
Horsens, Fuglevangsvej	9	14	6
Horsens Trafikterminal	204	193	232
Horsens, Vitus Berings Plads	138	104	132
Horsens, Sundhedshuset	41	27	35
Horsens Regionshospital	37	36	72
Horsens Rådhus	1	0	10
Horsens, Torstedhallen	0	0	0
Horsens, Præsthøjgården	0	1	0
Sdr. Vissing, Torvet	9	6	8
Brædstrup Rutebilstation	24	14	30
Østbirk, busvendeplads	10	3	4
Nim Forsamlingshus	23	0	26
Gedved, Gedvedhus	2	0	5
Hovedgård, Skovly	11	9	43
Lund, Brugsen	3	1	4
Egebjerg, Egebakken	0	0	7
Søvind, Brugsen	1	0	1
Hatting, Brugsen	0	0	1
I alt	513	408	616

De tre mest benyttede knudepunkter er ture til og fra Horsens bymidte til henholdsvis Horsens Trafikterminal, Vitus Berings Plads og Horsens Regionshospital.

Herudover kan administrationen konstatere, at for enkelte knudepunkter har der været en meget begrænset anvendelse.

/ALYHA

Bilag

Bilag - Status på flextur, flexbus og plustur

Punkt 9: BNK Orientering om Naturpark Svanegrund

01.00.00-P20-2-23

Resume

Odder, Hedensted og Samsø kommuner har sammen med en gruppe af frivillige indsendt en ansøgning til Friluftsrådet, om at etablere Naturpark Svanegrund som en pilotnaturpark.

Den foreløbige geografiske afgrænsning dækker bl.a. Horsens Fjord, Endelave, dele af Samsø samt Norsminde Fjord.

Formålet med naturparken er at forbedre havmiljøet samt understøtte, at der sker en formidling af området.

Sagen afsluttes i Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget.

Indstilling

Direktionen indstiller, at

1. Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget tog orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Initiativet til Naturpark Svanegrund blev taget i begyndelsen af 2023, hvor Klima og Planudvalget i Odder Kommune tilsluttede sig ideen, med en bevilling til et forprojekt.

I oktober 2023 stiftede en initiativgruppe Foreningen til etablering af Naturpark Svanegrund.

Hedensted Kommune tilsluttede sig arbejdet, med en bevilling til forprojektet i maj 2024 og Samsø Kommune tilsluttede sig i oktober 2024.

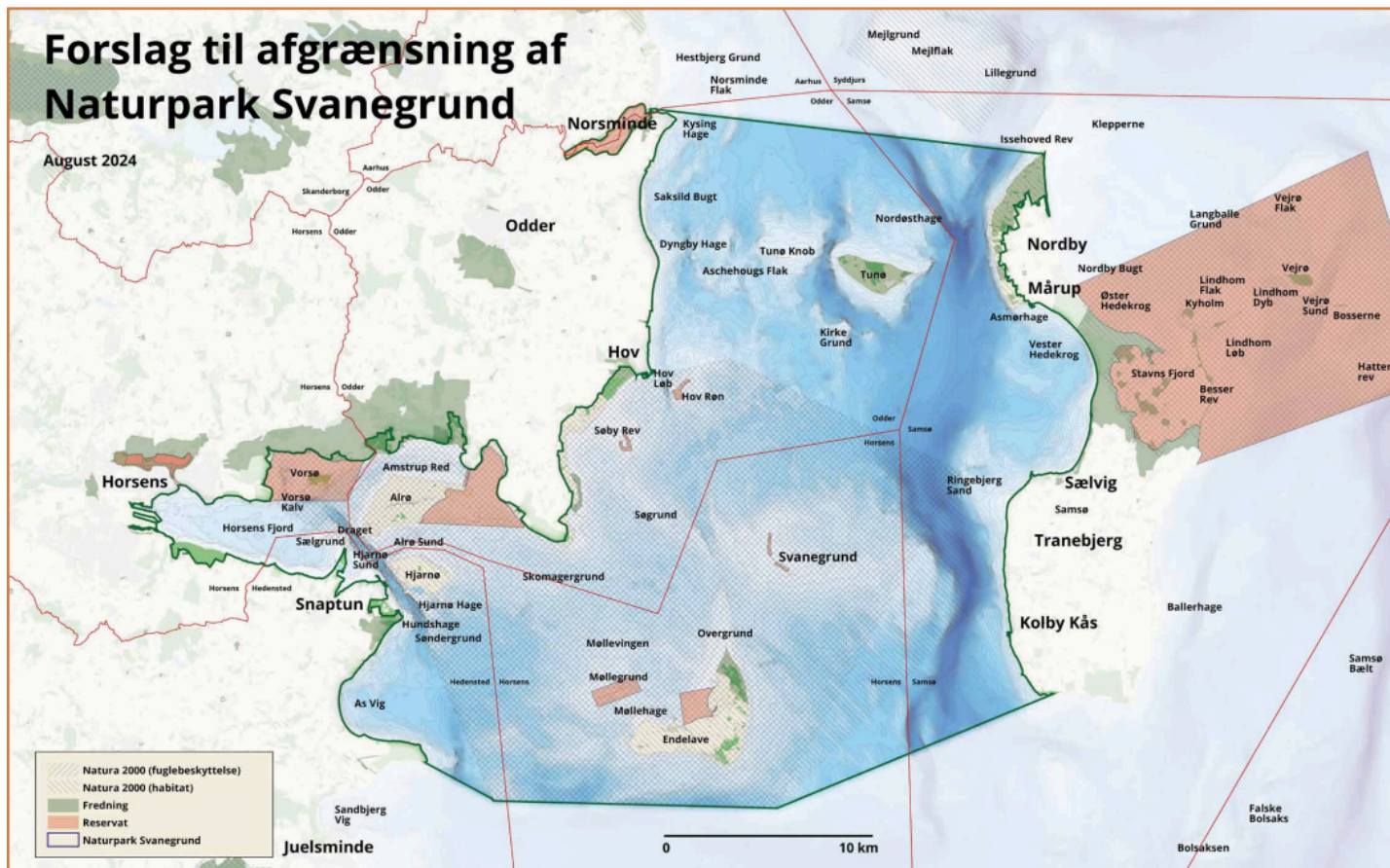
Der er den 1. oktober 2024 indsendt en ansøgning til Friluftsrådet, om at få en mærkning som pilotnaturpark. Naturparken har fået titlen "Naturpark Svanegrund – Det Østjyske Øhav og Horsens Fjord".

Den foreløbige naturparkplan er vedlagt som bilag.

Formålet med naturparken er ifølge naturparkplanen at "rette fokus på det unikke vandområde og søge at forbedre havmiljøet samt sikre, at der sker en formidling af området og resultaterne af naturforbedrende indsatser til områdets beboere og brugere. Hvis borgere og brugere bevidstgøres om de udfordringer, som havmiljøet har, så kan der sikres opbakning til fortsat at arbejde på at bedre havmiljøet og rekruttere frivillige og økonomi til både små og store indsatser".

Initiativet er også en del af Det Østjyske Havsamarbejde.

Naturparken har en foreløbig afgrænsning, som fremgår af kortet nedenfor (se naturparkplanen s. 7).

Der har været løbende dialog og koordinering mellem Horsens Kommune og initiativtagerne til Naturpark Svanegrund. Horsens Kommune har indtil videre valgt at se projektet an.

/FHL

Bilag

Føreløbig naturparkplan - Svanegrund

Punkt 10: BNK Orientering om statusopfølgning på budgetaftale 2024-2025

00.30.00-A21-1-23

Resume

Administrationen følger med faste intervaller op på de initiativer, der fastsættes politisk i budgetaftalerne.

Til orientering præsenteres Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget for status på de initiativer fra budgetaftale 2024-2025, "Velfærd, fællesskab og lokal ansvarlighed", der vedrører udvalget.

Sagen afsluttes i Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget.

Indstilling

Direktionen indstiller, at

1. Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget tog orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Administrationen beskriver løbende status på initiativerne fra budgetaftalerne og oplysningerne vedligeholdes i en samlet opfølgningsoversigt.

Opgaveoverskrifterne er så vidt muligt taget direkte fra budgetaftalen, for at lette gennemlæsningen og overskueligheden.

Opfølgningen præsenteres for de politiske udvalg to gange årligt.

Opfølgningen på de initiativer fra budgetaftale 2024-2025, "Velfærd, fællesskab og lokal ansvarlighed", der jf. styrelsesvedtægten hidrører Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget, er vedlagt som bilag.

Budgetaftale 2024-2025 er ligeledes vedlagt som bilag.

/JMC

Bilag

Opfølgning Budgetaftale 2024 BNK

Budgetaftale 2024-2025

Punkt 11: BNK Orientering fra formanden og administrationen

00.01.00-G01-302-23

Resume

Orientering fra formanden og administrationen.

Sagen afsluttes i Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget.

Indstilling

Direktionen indstiller, at

1. Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget tog orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Orientering om:

- Nyt affaldstilsyn
- Status på klimasikringsprojekt
- Grøn trepart

/BE

Punkt 12: Underskriftsark - Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget, 3.12.2024

00.13.06-P35-5-23

Resume

Underskrift af beslutningsprotokol.

Beslutning

Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget godkendte beslutningsprotokollen.

Sagsfremstilling

For at godkende og underskrive beslutningsprotokollen, skal mødedeltagerne klikke på "godkend".